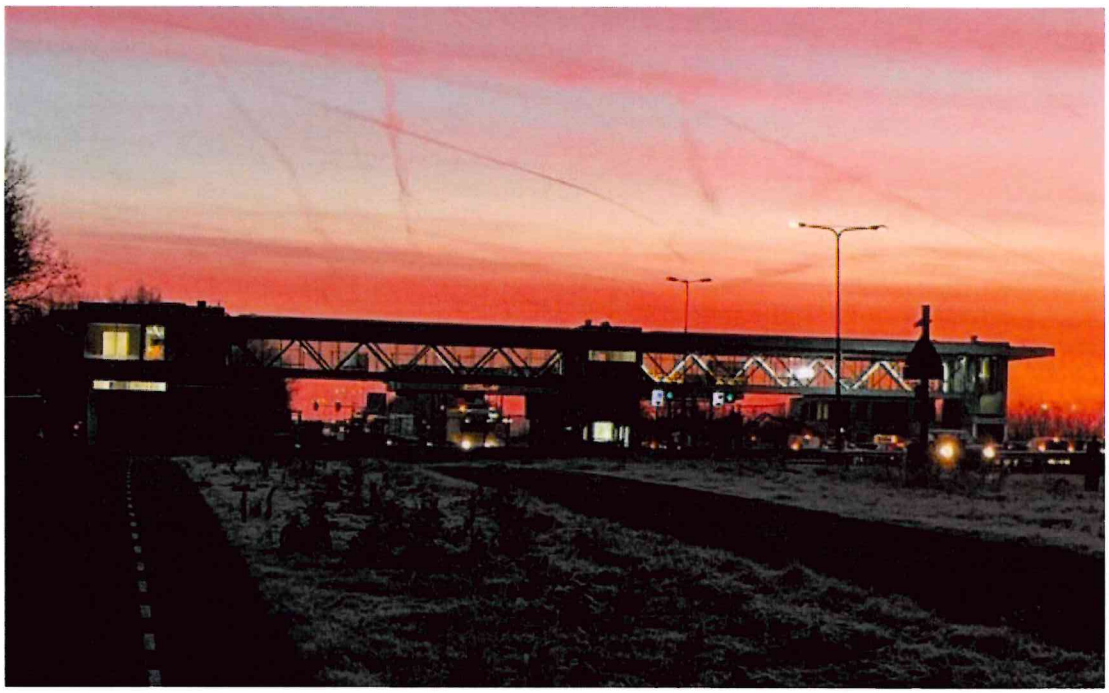
KILTUNNEL

Begroting 2023
en
Begrotingswijziging 2022

KILTUNNEL

Begroting 2023
en
Begrotingswijziging 2022

KILTUNNEL

Inhoud

1.	**Uitgangspunten**	**4**
2.	**Programmabegroting**	**7**
2.1	Programma	7
2.2	Weerstandsvermogen en financiële positie	9
2.3	Renterisiconorm, liquiditeit en kasgeldlimiet	9
2.4	Overige financiele kengetallen	11
2.5	Onderhoud kapitaalgoederen	12
2.6	Risicoparagraaf	14
3.	**Financiële begroting**	**18**
3.1	Begrote saldo van baten en lasten	18
3.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	19
3.3	Geprognosticeerde balans	21
3.4	Toelichting op de geprognostiseerde balans	21
3.5	Meerjarenbegroting	22
3.5.1	Begrotingswijziging 2022	22
3.6	Overzicht taakveld	22
4.	**Bijlagen**	**23**
4.1	Staat van leningen	23
4.2	EMU-Saldo	24
4.3	EMU-Enquête	24
5.	**Vaststelling**	**25**

1. Uitgangspunten

Voor u ligt de begroting 2023 en de meerjarenbegroting van het Wegschap Tunnel Dordtse Kil. De begroting is een instrument dat op hoofdlijnen de doelen, intenties en activiteiten van het wegschap voor 2023 aangeeft.
Daarnaast is deze begroting samengesteld op basis van:

- Beleid.
- Effecten van de investeringen.
- Loon- en prijsontwikkelingen.
- Verwachte renteontwikkelingen.
- Verwacht verkeersaanbod.
- Meerjarenperspectief.

Beleid
Het beleid van het wegschap is er op gericht om weggebruikers een veilige doortocht door de tunnel te bieden. Hierbij wordt gestreefd naar een zo gering mogelijke bijdrage van de garanten en naar zo laag mogelijke toltarieven.
Daarnaast zet het Wegschap zich in voor het zo goed als mogelijk onderhouden en in stand houden van haar kapitaalgoederen.

Effecten van de investeringen
Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met de investeringen welke volgen uit de renovatiewerkzaamheden.
De eerste kosten voor de renovatie zijn in 2018 aangevangen met engineeringskosten. In het derde kwartaal van 2020 zijn de bouwactiviteiten aangevangen. Medio 2022 zullen naar verwachting de renovatiewerkzaamheden worden opgeleverd. Dat betekent dat de kapitaallasten (afschrijvingslasten) voor het eerst in 2023 effect hebben.

De immateriële kosten die aan de renovatiewerkzaamheden worden toegeschreven worden eveneens geactiveerd. Dit zijn kosten voor ingenieursdiensten voorafgaand en tijdens de renovatie zoals ontwerpkosten, kosten voor directievoering en toezicht en bijvoorbeeld onderzoekskosten.

Loon- en prijsontwikkelingen
Voor 2023 en verdere jaren is gerekend met een jaarlijkse loonontwikkeling van 3%. Voorts is -in verband met het vertrek (op termijn) van de huidige technisch medewerker- tevens rekening gehouden met het tijdig aantrekken van een tweede technisch medewerker medio 2023. Hiermee wordt het overdragen van objectkennis en vakkennis geborgd.

Verwachte renteontwikkelingen
Nog dit jaar (2022) zal een aantal leningen moeten worden aangetrokken om aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Vervolgens zal naar verwachting voor het eerst in 2027 weer leningen moeten worden aangetrokken om aan de vervroegde aflossingsverplichtingen te voldoen. De verwachte rente-effecten zijn in de begroting 2023 en de meerjarenbegroting doorgerekend.
Omdat de financieringsbehoefte voor 2022 opnieuw is doorgerekend en anders blijkt dan oorspronkelijk bedacht is tevens een "begrotingswijziging 2022" in deze begroting opgenomen.

Verwacht verkeersaanbod
Voor 2023 is uitgegaan van 1% groei ten opzichte van de begroting 2022. Voorts is voor de daarop volgende jaren gerekend met een toename van 0,5%.

Exploitatiebijdrage
Gerekend is met een jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 50.000,-

Meerjarenperspectief
Voor het meerjarenperspectief zijn de rente- en afschrijvingslasten meerjarig doorgerekend. De kapitaallasten die volgen uit de investeringen zullen zich voor het eerst in 2023 aankondigen. Ook bij de verwachte inkomsten is uitgegaan van de huidige prijsstelling van de tarieven. Met betrekking tot de loonkosten is rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van 3%.

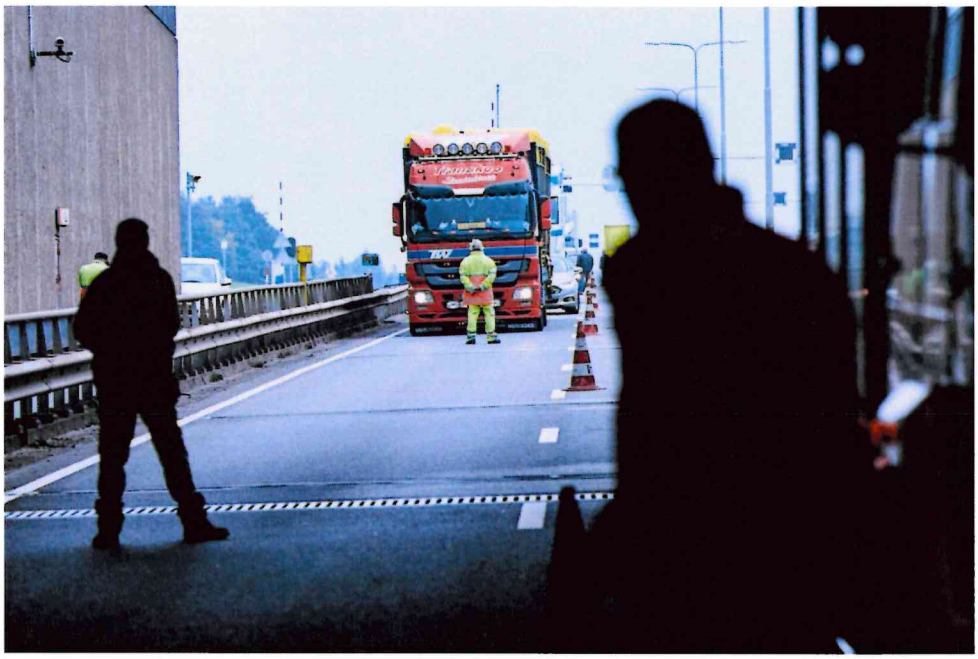
2. Programmabegroting

2.1 Programma

Het Wegschap Tunnel Dordtse Kil voert het beheer en de exploitatie van een toltunnel onder de Dordtse Kil tussen Dordrecht en de gemeente Hoeksche Waard, inclusief de daarbij behorende wegen, gebouwen en het tolplein. Tot haar taak behoort tevens het heffen van tolgelden tegen zodanige tarieven dat een rendabele exploitatie is gewaarborgd. Hierbij dient de veiligheid, zoals ook voorgeschreven in wet- en regelgeving, van de weggebruikers en de medewerkers altijd te zijn geborgd. Dit programma wordt toegeschreven aan één taakveld, namelijk "Verkeer & Vervoer".

Veiligheid

Om de veiligheid te borgen dienen de wegen en de tunnel goed onderhouden en aangepast te worden aan de vigerende regelgeving. Het wegschap stelt zich ten doel deze ontwikkelingen op de voet te volgen en in een zo vroeg mogelijk stadium ook actief betrokken te worden bij de relevante ontwikkelingen. Met betrekking tot de tunnel wordt voldaan aan de Warvw[1] en onder meer de bouwregelgeving. Hierop is ook de openstellingvergunning, verleend door het bevoegd gezag i.c. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht, gebaseerd.

1 Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels

Terrorismebestrijding en cybercriminaliteit
In het kader van terrorismebestrijding heeft het Ministerie van Veiligheid en Justitie de Kiltunnel aangewezen als een van de vitale objecten. De tunnel is dan ook aangesloten op het 'Alerteringssysteem terrorismebestrijding'. In samenwerking met de politie heeft de Kiltunnel een matrix opgesteld met maatregelen die genomen worden bij dreigende terroristische activiteiten. Deze maatregelenmatrix wordt jaarlijks in overleg met de politiedienst geactualiseerd.
Ten aanzien van het voorkomen van cybercriminaliteit heeft de Kiltunnel organisatorische, hardware- en softwarematige maatregelen genomen.

Beschikbaarheid
Voor het ontsluiten van met name het oostelijk deel van de Hoeksche Waard is men voornamelijk aangewezen op de Kiltunnel. Het is daarom van belang dat de tunnel voor het wegverkeer een hoge beschikbaarheid heeft. Dit betekent dat weggebruikers, uitgezonderd bij ongevallen of oefeningen, altijd van de tunnel gebruik kunnen maken. Daarbij heeft een hoge beschikbaarheid natuurlijk ook direct invloed op de tolopbrengsten.
De Kiltunnel is ook opengesteld voor categorie C-stoffen, zodat licht ontvlambare vloeistoffen, zoals benzine, door de tunnel getransporteerd mogen worden. Omdat de Heinenoordtunnel tot na de renovatie van de Heinenoordtunnel gesloten is voor deze transporten, is de beschikbaarheid van de Kiltunnel voor deze sector extra belangrijk.

Onderhoud
De thans onderhanden zijnde renovatiewerken worden in de zomer van dit jaar (2022) opgeleverd met daarbij een garantieverplichting en een onderhoudsverplichting voor de daarop volgende jaren. Het jaarlijks terugkerend onderhoud is daarom beperkt tot het onderhouden van die assets die niet tot de renovatieverplichting behoren.

Programmabaten en -lasten
Gestreefd wordt om de toltarieven onveranderd laag te houden en niet te indexeren. De huidige tarieven zijn sinds 2011 ongewijzigd gebleven. Pas wanneer daartoe noodzaak is zullen de tarieven, na bestuursbesluit, worden verhoogd.
De baten en lasten behorende bij het hiervoor omschreven programma zijn in nevenstaand overzicht weergegeven.

Overzicht programma en overige baten en lasten

Omschrijving	Baten	Lasten
Totaal programmabaten	7.171	
Bijdrage garanten	50	
Totaal programmalasten		4.312
Bestuurskosten		25
Overhead		1.009
Treasury		634
Onvoorzien		0
VPB		0
Totalen	**7.221**	**5.980**
Gerealiseerd resultaat	**1.241**	

(Bedragen x € 1.000,-)

2.2 Weerstandsvermogen en financiële positie

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin het Wegschap in staat is om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het programma in gevaar wordt gebracht. In de risicoparagraaf zijn de risico's benoemd en is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het opvangen van de risico's in de bedrijfsvoering. Er is een drietal exploitatierisico's te onderscheiden. In de eerste plaats is dit het volume aan verkeer. Een lager volume betekent direct lagere baten uit tol. Daarnaast risico's met betrekking tot de rentekosten en de onderhoudskosten. Immers, hogere rentelasten en/of onderhoudskosten leiden tot hogere exploitatiekosten.
Deze risico's worden afgedekt met de algemene reserve (het eigen vermogen) en/of het positieve resultaat van baten en lasten.
Het eigen vermogen -bestaande uit een algemene reserve, en een bestemmingsreserve renovatie, vermeerderd met het exploitatieresultaat van 2021- heeft ultimo 2021 een saldo van € 11,1 mln. Vermeerderd met het verwachte exploitatieresultaat van 2022 is de omvang van het eigenvermogen gegroeid naar € 14,8 mln.

In navolgende tabel wordt de beschikbare financiële weerstandscapaciteit gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit zoals die is berekend. Het doel voor het weerstandsvermogen is een ratio >1 (voldoende) als waardering. In de kolom "Begroting 2023" is het werkelijke exploitatieresultaat van 2021 en het begrote resultaat van 2022 verwerkt.

Weerstandsvermogen	2022	Begroting 2023
Beschikbare weerstandscapaciteit		
Algemene reserve	€ 1.854	€ 1.854
Bestemmingsreserve renovatie	€ 3.960	€ 9.273
Storting uit exploitatieresultaat 2021	€ 5.313	
Begroot resultaat 2022		€ 3.663
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 11.127**	**€ 14.790**
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 769	
Weerstandsvermogen	**14,46**	

Bedragen x € 1.000,-

Ratio weerstand	Waardering
> 2	Uitstekend
1,5 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,5	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.3 Renterisiconorm, liquiditeit en kasgeldlimiet

Twee elementen uit de 'Wet Financiering decentrale overheden' (FIDO) zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden worden periodiek getoetst aan de norm en verwerkt in interne rapportages. Op grond van de huidige vooruitzichten is het financieringsrisico van het Wegschap voor 2023 en verder zeer gering.
Al in 2019 zijn leningen gecontracteerd met een totale omvang van € 28,5 mln., met rente en aflossingsverplichtingen voor het eerst in 2022.
Voorts worden in 2022 nog leningen aangetrokken met een omvang van ca. € 20 mln. Eén lening van € 10,5 mln is in 2019 al overeengekomen en zal in maart 2022 worden gestort. Een tweede lening van € 10 mln. zal later in 2022 worden aangetrokken. Eventuele kasgeldtekorten zullen met korte kasgeldleningen worden overbrugd.

Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Wettelijk is vastgesteld dat 20% van het begrotingstotaal van de vaste schuld onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico in voldoende mate wordt beperkt. Overigens blijkt uit het meer jaren perspectief geen noodzaak tot herfinanciering zien.
Echter, vanaf de introductie van de renterisiconorm hanteert het Wegschap 20% van de leningportefeuille als norm. Gezien het kapitaalintensieve karakter van het Wegschap en de relatief lage omvang van de exploitatiebegroting in relatie tot de investeringen in de tunnel en daarmee samenhangende leningportefeuille, doet deze interpretatie van de norm het meest recht aan de bedoeling van de renterisiconorm (inzicht in mogelijke renterisico's bij herfinanciering of renteherziening). Deze interpretatie benadert ook de omvang van de norm bij gemeenten het meest.
Overigens heeft in de praktijk de renterisiconorm voor het Wegschap geen betekenis omdat er geen sprake is van herfinancieringen en renteaanpassingen.

Renterisiconorm

	Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-
2	Renteherziening op vaste schuld	-	-	-
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	18.000	27.500	-
3b	Nieuw uitgezette lange leningen	-	-	-
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	18.000	27.500	-
5	Betaalde aflossingen	4.548	5.278	6.050
6	Herfinanciering	-	-	-
7	Renterisico op vaste schuld	-	-	-
8	Stand van de vaste schuld	31.028	39.850	33.800
9	Vastgesteld percentage	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm	6.206	7.970	6.760
11a	Ruimte onder de renterisiconorm	6.206	7.970	6.760
11b	Overschrijding renterisiconorm			

Bedragen x € 1.000,-

Liquiditeit

De rentebetalingen en aflossingen zijn regelmatig over het jaar gespreid. Omdat ook de hoogte van de maandelijkse inkomsten uit de passages goed voorspelbaar is, zijn er voor de lopende exploitatie geen liquiditeitsproblemen. Indien de feitelijke ontwikkelingen niet conform deze prognose verlopen, zal op basis van de periodiek geactualiseerde liquiditeitsbegroting en met inachtneming van het 'Financieringsstatuut', de liquiditeitsbehoefte worden ingevuld. Ook in het meerjarenperspectief zijn na het aantrekken van de benodigde financiële middelen voor de renovatiekosten geen liquiditeitsproblemen te verwachten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld. Deze limiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan het wettelijk bepaald percentage van 8,2% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal voor 2023 bedraagt € 7,2 mln. De kasgeldlimiet komt daarmee op € 590.000,-. Dit bedrag wordt maandelijks getoetst aan de werkelijke omvang van het kasgeld.

2.4 Overige financiële kengetallen

De navolgende kengetallen worden onderkend:

1a Netto schuldquote.
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
2 Solvabiliteitsratio.
3 Grondexploitatie.
4 Structurele exploitatieruimte.
5 Belastingcapaciteit.

1a Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Ultimo 2023 bedraagt deze schuldquote 665%. Deze hoge quote is het gevolg van de omvang van de leningportefeuille die benodigd is voor de financiering van de renovatie. Deze quote zal naar verwachting in de hierop volgende jaren afnemen. Opgemerkt wordt dat de eigen middelen, i.c. de tolopbrengsten, voldoende zijn om aan de aflossings- en renteverplichtingen te voldoen.

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Het Wegschap heeft geen middelen doorgeleend aan private of publiekrechtelijke organisaties. Derhalve is de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekkingen gelijk aan de netto schuldquote.

2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate van weerbaarheid van het Wegschap. Hierbij wordt opgemerkt dat de inkomstenstroom voldoende is om aan de rente- en aflossingsverplichtingen te voldoen alsmede om de algemene reserve te laten groeien.

3 Grondexploitatie

Dit kengetal is niet van toepassing. Het Wegschap heeft geen grond aangekocht voor (toekomstige) projecten.

4 Structurele exploitatieruimte

Bij dit kengetal worden de structurele baten en lasten vergeleken met de totale baten. De baten bij het Wegschap worden, op de bijdragen van de garanten en enige neveninkomsten na, rechtstreeks bepaald door het volume aan verkeer.

5 Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet van toepassing. Het wegschap heeft geen inkomsten uit belastingen.

Financiële kengetallen				
Kengetal	**Rekening 2021**	**Gewijzigde Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
Netto schuldquote	312%	726%	665%	541%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	312%	726%	665%	541%
Solvabiliteitsratio	25,44%	20,05%	22,88%	26,23%
Structurele exploitatieruimte	-10,54%	-1,12%	-1,12%	-1,11%
Netto schuldquote (en gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)				
Passiva				
Totaal van de vaste schulden (ultimo jaar)	31.416	56.638	50.588	40.738
Totaal van de netto-vlottende schulden (ultimo jaar)	15	15	15	15
Totaal van de overlopende passiva (ultimo jaar)	1.187	1.604	2.848	2.373
Totaal	**32.618**	**58.257**	**53.451**	**43.126**
Activa				
Financiële vaste activa	0	0	0	0
Totaal van uitzettingen rentetypische looptijd <1 jr	5.971	500	1.000	1.000
Totaal van alle liquide middelen	139	5.326	4.130	2.669
Totaal van de overlopende activa	31	500	300	216
Totaal voor Netto schuldquote	**6.142**	**6.326**	**5.430**	**3.885**
Totaal voor Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	**6.142**	**6.326**	**5.430**	**3.885**
Totaal van de baten exclusief de mutaties van reserves	**8.482**	**7.151**	**7.221**	**7.256**
Solvabiliteitsratio				
Totaal eigen vermogen	11.128	14.613	15.854	17.045
Totaal van de passiva	43.746	72.870	69.305	64.971
Structurele Exploitatieruimte				
Totaal lasten exclusief mutaties reserves	3.166	3.666	5.980	6.065
Totaal incidentele lasten **exclusief mutaties reserves**	0	0	0	0
Totaal structurele lasten exclusief mutaties reserves	**3.166**	**3.666**	**5.980**	**6.065**
Totaal baten exclusief mutaties reserves	8.482	7.151	7.221	7.256
Totaal incidentele baten **exclusief mutaties reserves**	894	80	81	81
Totaal structurele baten exclusief mutaties reserves	**7.588**	**7.070**	**7.140**	**7.175**
Totaal stortingen in reserves	5.316	3.485	1.241	1.191
Totaal incidentele stortingen in reserves	0	0	0	0
Totaal structurele stortingen in reserves	**5.316**	**3.485**	**1.241**	**1.191**
Totaal onttrekkingen uit reserves	0	0	0	0
Totaal incidentele onttrekkingen uit reserves	0	0	0	0
Totaal structurele ontrekkingen uit reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten exclusief mutaties reserves	**8.482**	**7.151**	**7.221**	**7.256**

Bedragen x € 1.000,-

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Het wegschap is eigenaar en beheerder van ca. 4 kilometer wegvak. Gelegen tussen kilometerpaal 26.2 aan de Nieuw Bonaventuurseweg en kilometerpaal 30.1 aan de Kiltunnelweg. Tevens behoren de fietspaden, parallelwegen, het tolplein, de tunnel en de bijbehorende gebouwen tot het areaal van het wegschap.

Met uitzondering van de tunnel met open afritten, het tolplein en de gebouwen is het beheer en onderhoud aan de wegen, bermen, watergangen etc. sinds 1985 uitbesteed aan de provincie. De provincie voert hieraan dagelijks en meerjarig onderhoud.

De onderhoudsprogramma's van het wegschap zijn gericht op de tunnel, het tolplein, de gemalen en de gebouwen. De programma's voor het jaarlijks terugkerend onderhoud en het meerjarig onderhoud voor de periode na 2023 worden gepland in een nog op te stellen onderhouds- en instandhoudingsplan. Deze plannen zullen na oplevering van de renovatie worden samengesteld. Hierin worden werkzaamheden gepland met het doel functieverlies van installaties te voorkomen en de veiligheid van de weggebruiker te garanderen. Met het volgen van dit plan wordt geborgd dat de staat van onderhoud aan gebouwen en installaties voldoende is en functieverlies wordt voorkomen.
In het kader van tunnelveiligheid is daarnaast een veiligheidsbeheerplan opgesteld.
Sinds 2004 is de 'Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels' (Warvw) van kracht. De Kiltunnel valt onder de regels van deze wet, waarin is geregeld dat de tunnelbeheerder de veiligheid van de weggebruiker aantoonbaar borgt. Het tunnelveiligheidsplan en het veiligheidsbeheerplan zijn de geëigende instrumenten hiervoor. Het onderhouds- en instandhoudingsplan zijn onderdeel van het veiligheidsbeheerplan.

Renovatie
Op 28 oktober 2020 is aan de aannemingscombinatie Mourik-Dynniq de opdracht verleend voor het ter hand nemen van het renovatiewerk. Tijdens het opstellen van deze begroting is het renovatiewerk reeds in uitvoering en zal in de zomer van 2022 worden opgeleverd.
De totale kosten voor dit project zijn geraamd op ca. € 40 mln. met een onzekerheidsmarge van plus en min 20%.

Met deze tijdige en noodzakelijke renovatie wordt de levensduur van de tunnel verlengd, het areaal verduurzaamd en wordt voldaan aan vigerende wet- en regelgeving. Voorts wordt het tolplein heringericht en voorzien van 5 betaalstraten per rijrichting en worden alle technische veiligheids- en tunnelinstallaties vernieuwd.
Met een vernieuwde 3-B laag (Bewaken, Besturen en Bedienen) kan de tolbeambte straks alle technische installaties bewaken en besturen en toezien op de verkeersveiligheid.

2.6 Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de risico's die een rol spelen in de bedrijfsvoering van de Kiltunnel en die invloed kunnen hebben op toekomstige financiële resultaten.
Indien de resultaten daar aanleiding toe geven ligt er een aantal beheersmaatregelen voor de hand:

a. het aanspreken van de algemene reserve;
b. het bijstellen van de bijdrage van de garanten;
c. het indexeren van de toltarieven.

Deze maatregelen kunnen in het lopende exploitatiejaar bij bestuursbesluit worden geëffectueerd.

De navolgende risico's kunnen worden onderkend:
- Rekeningrijden.
- Verminderde tolopbrengsten.
- Levensduur en schade civiele constructies.
- Zinkvoegen.
- Functieverlies van technische installaties.
- Automatisering.
- Stijgende onderhoudskosten.
- Hogere rentelasten.
- Hogere renovatiekosten dan geraamd.

Rekeningrijden
In het coalitieakkoord is vastgelegd om vanaf 2030 het rekeningrijden te introduceren. Het is echter tot nog toe onduidelijk hoe de verdere invulling hiervan zal plaatsvinden. Dit betekent dat nog niet bekend is hoe de kosten van de Kiltunnel gedekt moeten gaan worden en of er hiervoor reserves moeten worden opgebouwd.

Verminderde tolopbrengsten
Naast het wel of niet beschikbaar zijn van de tunnel voor het wegverkeer zijn de tolopbrengsten afhankelijk van omstandigheden die niet door het Wegschap beïnvloedbaar zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de Covid-19 pandemie, (regionale) economische omstandigheden etc.
Het risico op deze financiële tegenvallers die hieruit volgen is vooraf lastig in geld te kwantificeren.
In 2021 zijn de tolopbrengsten € 225.000,- (-3 %) achter gebleven op de begroting.
Ondanks de op dit moment gunstige berichten omtrent Covid-19 en vaccinaties is het thans nog onduidelijk wat de effecten van de pandemie op langere termijn zijn. Evenmin is onduidelijk wat de effecten worden van de huidige Europese conflicten.
Bij het opstellen van de begroting 2023 is daarom ook uitgegaan van de raming van tolopbrengsten in 2022. Daarnaast is in de risicotabel uitgegaan van nog een extra tegenvaller met een impact van 5%.

Levensduur en schade civiele constructies
Tunnels worden in Nederland normaal gesproken gebouwd voor een exploitatieperiode van 100 jaar. Echter, door het uitvoeren van onderhoud en tijdige renovaties is de levensduur niet tijdgebonden. Ondanks dat in het renovatiewerk ook civieltechnisch de tunnel wordt gerenoveerd blijven er nog steeds risico's bestaan.
Bijvoorbeeld door ontwikkelingen in de omgeving die van invloed kunnen zijn op de stabiliteit van de tunnel.

Zinkvoegen
Zinkvoegen zijn waterdichte constructies/overgangen tussen de zinkele-menten en de landhoofden en tussen de zinkelementen onderling. Voor een waterdichte afdichting wordt gebruik gemaakt van een rubber omegaprofiel, die met ankerbouten en klemstrippen is bevestigd aan het constructie-beton. Voor een duurzame dichting is een goede conditie van de klemstrippen en de ankerbouten van groot belang. Vastgesteld is echter dat er in algemene zin deformaties optreden aan de klemstrippen en ankerbouten die de levensduur verkorten.
Thans is, als proef, een tweetal klemstrippen op de meest kwetsbare delen voorzien van een kathodische bescherming. Hiermee wordt verdere deformatie, op die plaatsen waar kathodische bescherming is aangebracht, voorkomen. Afhankelijk van de (meet)resultaten zal bepaald worden of de overige klemstrippen ook moeten worden voorzien van een kathodische bescherming.

Echter, niet de volledige constructie van de zinkvoegen is benaderbaar waardoor een groot deel van deze constructie (nog) niet kan worden voorzien van een kathodische bescherming. Er blijft dus enig risico bestaan van deformatie.

Functieverlies van technische installaties
In het renovatiewerk worden alle technische installaties vernieuwd. Met het uitvoeren van het onderhouds- en instandhoudingsplan wordt de conditie van deze installaties op peil gehouden waardoor functieverlies niet meer als risico wordt beschouwd.
Automatisering
De automatisering bestaat voornamelijk uit:

- Besturing en MMI[2] voor de verkeerstechnische en tunnel technische installaties (VTTI).
- Besturing en MMI voor de tolcentrale.
- Kantoorautomatisering met financieel pakket.

Zowel de MMI voor de verkeerstechnische installaties als ook die voor de tolcentrale worden in het renovatiewerk onderhanden genomen. Dat betekent dat medio 2022 gewerkt wordt met geheel nieuw ontworpen installaties en software architectuur met de daarbij behorende bediening. Om de conditie van deze installaties op peil te houden zal in het onderhoudsprogramma aandacht worden besteed aan de juiste onderhoudsmethodieken. Het in goede conditie houden van deze installaties is noodzaak. Immers uitval van besturing aan de VTTI (Verkeerstechnische en Tunneltechnische installaties) betekent dat de tolbeambte geen maatregelen meer kan nemen bij bijvoorbeeld verkeersgevaarlijke situaties. En voorts dat er geen controle meer is over de technische installaties van de tunnel.

Evenzo wordt er thans voor de kantoorautomatisering een geheel vernieuwde hard- en software architectuur ontwikkelt die medio 2022 operationeel zal zijn. Ook aan dit automatiseringsdeel zal, zoals dat thans ook het geval is, elke twee maanden onderhoud worden uitgevoerd. Binnen de kantoorautomatisering vinden alle administratieve processen plaats. Evident dat ook hieraan de grootst mogelijke zorg wordt besteed.

Tevens is in het kader van het voorkomen van cybercrime of de mogelijkheden daartoe, aansluiting gezocht bij de "ISAC-tunnels" (Information Sharing and Analysis Center). Dit is een platform van deskundigen dat een veilige en vertrouwde omgeving biedt waarbinnen private partijen die actief zijn in vitale infrastructuur, vertrouwelijke informatie over cyberdreigingen en best practices kunnen uitwisselen met overheidspartijen. ISAC-tunnels heeft inmiddels een handreiking gepubliceerd om cybercrime zo veel als mogelijk te voorkomen. Deze handreiking maakt onderdeel uit van de projectspecificaties voor de renovatie.

In het kader van het veilig en integer gebruik van kantoorautomatisering en tolgeldverwerking zijn contracten overeengekomen voor firewallmanagement, servermonitoring, spamfiltering en systeem- en netwerkbeheer.

Stijgende onderhoudskosten
Onderhoud is een activiteit waar directe sturing op plaatsvindt. Met de thans onderhanden zijnde renovatie neemt de intensiteit van onderhoud af. Voor 2023 en verdere jaren heeft de aannemingscombinatie een onderhoudsverplichting met een vaste vergoeding die in de aannemingsovereenkomst is vastgelegd. Het e.e.a. betekent dat het risico van stijgende onderhoudskosten nagenoeg nihil is.

2 Mens Machine Interface

Hogere rentelasten

De laatste leningen voor de financiering van de renovatie zullen dit jaar (2022) worden aangetrokken. Vervolgens zal voor het eerst in 2027 weer leningen moeten worden aangetrokken.

Hogere renovatiekosten dan geraamd

In de raming van kosten alsook in het financieringsplan is rekening gehouden met een overschrijding van de raming van kosten van 20%. Door de positieve jaarresultaten en de liquide ontwikkelingen op de lange termijn kunnen eventuele verdere overschrijdingen worden gefinancierd met extra leningen.

Risico's en weerstandsvermogen

Risico	Kans		Impact		Nadere omschrijving	Beheersmaatregel	Maximaal risico	Benodigde capaciteit
Tolopbrengsten	Gem.	50%	Groot	95%	5% van de raming v.d. tolopbrengsten	Niet beïnvloedbaar. E.v.t. aanpassing tarieven. In de begroting is rekening gehouden met impact van corona-maatregelen.	€ 348.520	€ 169.359
Levensduur civiel	Laag	5%	Middel	50%	Deformatie betonconstructies	Onderhoud, monitoring, renovatie	€ 5.000.000	€ 125.000
Zinkvoegen	Laag	5%	Groot	95%	Deformatie klemstrippen	Gezamenlijk met RWS en COB onderzoeken en monitoren en eventueel maatregelen bedenken.	€ 10.000.000	€ 475.000
Functieverlies T.I.	Laag	5%	Groot	95%	Kan leiden tot sluiten van de tunnel	Installaties worden in het renovatiewerk geheel vernieuwd.	€ -	€ -
Automatisering	Laag	5%	Groot	95%	Uitval kan leiden tot verlies van data en functionaliteit	Zowel de actieve als passieve componenten van deze installaties worden in het renovatiewerk geheel vernieuwd.	€ -	€ -
Onderhoudskosten	Laag	5%	Klein	5%	1% extra kostenstijging boven de raming	De onderhoudsvergoeding is in het renovatiecontract overeengekomen.	€ -	€ -
Hogere reno.kosten	Gem.	50%	Klein	5%	Noodzakelijk meerwerk	Benodigde leningen zijn reeds gecontracteerd.	€ -	€ -
						Benodigde weerstandscapaciteit		**€ 769.359**

3. Financiële begroting

Uit de financiële begroting is de financiële positie van het wegschap af te leiden. In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de balanspositie van de vaste activa en passiva, deze is opgenomen in de geprognosticeerde balans. Op basis van de geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar is het EMU-saldo berekend.

Verder is ook het meerjarig beeld van de reserves, voorzieningen en de investeringen in de financiële begroting opgenomen. Inzicht in de financiële kengetallen wordt gegeven in de paragraaf weerstandsvermogen.

3.1 Begrote saldo van baten en lasten

Onderstaand overzicht geeft een weergave van het begrote saldo van baten en lasten.

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023
Programma lasten				
Salariskosten eigen personeel	764	715	715	787
Personeel derden	401	295	295	304
Bedrijfsvoering	171	153	153	140
Tolgeldverwerking	60	60	60	62
Controle en advies	20	30	30	30
Vast onderhoud	-18	240	240	240
Kapitaallasten	891	956	1.134	3.383
Totaal programmalasten	**2.288**	**2.450**	**2.627**	**4.946**
Programma baten				
Tolopbrengsten	7.383	6.970	6.970	7.040
Overige tolvergoedingen	150	50	50	50
Bijdrage garanten	50	50	50	50
Overige opbrengsten	894	80	80	81
Totaal programmabaten	**8.482**	**7.151**	**7.151**	**7.221**
Programma lasten	2.288	2.450	2.627	4.946
Programma baten	8.482	7.151	7.151	7.221
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**6.194**	**4.701**	**4.523**	**2.275**
Overhead	858	1.004	1.003	1.009
Bestuurskosten	20	35	35	25
Onvoorzien			-	-
Vennootschapsbelasting			-	-
Mutaties reserve			-	-
Gerealiseerd resultaat	**5.316**	**3.663**	**3.485**	**1.241**
(Bedragen x € 1.000,-)				

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Bij het opstellen van de begroting is de lijn uit het verleden voortgezet. Naar aanleiding van gewijzigde BBV voorschriften is de overhead apart inzichtelijk gemaakt. Uiteraard zijn ook de geprognosticeerde inkomsten kritisch beschouwd. Voor de wijzigingsbegroting 2022 is rekening gehouden met de nog aan te trekken leningen dit jaar (2022).
Voor de tolopbrengsten is gerekend met 1% groei t.o.v. de begroting 2022. In het meerjarenmodel na 2023 is gerekend met een lichte groei van 0,5% per jaar.
Ook de berekende kapitaallasten (rente en afschrijving) zorgen voor mutaties in de komende jaren. In 2023 zijn met uitzondering van twee activa alle oorspronkelijke investeringen uit de bouwfase (1977) afgeschreven. Omdat in 2023 voor het eerst afschrijvingen plaatsvinden op investeringen volgend uit de renovatiewerken nemen in 2023 de kapitaallasten toe.

Salariskosten eigen personeel
Deze post is samengesteld uit bruto salaris, toelagen en gratificaties, overwerk en het werkgeversdeel pensioenlasten en sociale lasten. Hierbij is zo goed als mogelijk rekening gehouden met loonontwikkelingen. Omdat de huidige technisch medewerker op termijn de dienst verlaat is er tevens rekening gehouden met het tijdig aantrekken van een nieuwe medewerker.

Personeel derden
Op deze post worden de kosten voor inhuur tolbeambten en kantoormedewerkers verantwoord.

Bedrijfsvoering
Dit betreft hoofdzakelijk automatiseringskosten, energie, verzekeringen, schoonmaakkosten en bedrijfswagens.

Tolgeldverwerking
Kosten voor het girale betalingsverkeer alsmede de kosten voor het geldtransport zijn in deze post begrepen. In de begroting is rekening gehouden met toenemende kosten voor betalingsverkeer a.g.v. de groeiende belangstelling om met bankpassen te betalen.

Controle en advies
Het betreft hier kosten voor controle en (technisch) advies. Voorts zijn hier de kosten begroot voor de veiligheidsbeambte en de functionaris gegevensbescherming.

Vast onderhoud
Dit betreft de onderhoudskosten voor tunnel, tolplein en gebouwen.

Kapitaallasten
De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingskosten en rentekosten. Op basis van de bestaande activastaat en de geldende afschrijvingstermijnen is de afschrijving berekend.
In 2023, na oplevering van de renovatiewerkzaamheden in 2022, zullen de kapitaallasten (afschrijvingslasten) weer toenemen.

Omschrijving	Rekening 2021	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kapitaallasten	**891**	**1.134**	**3.383**	**3.353**	**3.288**	**3.271**	**3.262**
C. Gebouwen	38	38	-	-	-	-	-
D. GWW	222	242	812	837	864	893	925
E. Vervoermiddelen	10	10	-	16	16	16	16
F. Installaties	93	93	1.636	1.636	1.593	1.593	1.593
X. Bijdrage aan activa derden	300	300	300	300	300	300	300
Rentelasten liquide middelen	-	-	-	-	-	-	-
Rentelasten langlopende leningen	228	451	634	564	515	469	428
(Bedragen x € 1.000,-)							

Tolopbrengsten
Bij het opmaken van de begroting 2023 is uitgegaan van de raming van 2022 vermeerderd met 1%, voor de verdere jaren is telkens gerekend met een groei in verkeersaanbod van 0,5%.

Overige tolvergoedingen
Hier wordt de vergoeding van Rijkswaterstaat verantwoord voor het openstellen van de Kiltunnel.

Bijdrage garanten
Vanaf 2021 is de jaarlijkse exploitatiebijdrage teruggebracht naar € 50.000,-. Deze bijdrage is als volgt over de deelnemers verdeeld.

Exploitatiebijdrage	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totale exploitatiebijdrage	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**
Provincie Zuid-Holland	25	25	25	25	25	25	25
Gemeente Dordrecht	21	21	21	21	21	21	21
Gemeente Hoeksche Waard	4	4	4	4	4	4	4
(Bedragen x € 1.000,-)							

Overhead
Het wegschap heeft slechts één programma namelijk het exploiteren van de tunnel, tolplein en wegen c.a.. Kosten die niet direct aan het primaire proces toegewezen kunnen worden, zoals managementkosten en onderhoudskosten kantoor, worden beschouwd als overheadkosten. Tenzij automatiseringskosten toegeschreven kunnen worden aan het primaire proces worden deze kosten eveneens beschouwd als overheadkosten.

3.3 Geprognosticeerde balans

Bij de waardering van de balansposten in de jaarrekening en begroting wordt zoals gebruikelijk het toerekeningsbeginsel in acht genomen. Dit beginsel kent drie componenten namelijk het voorzichtigheids-, het realisatie- en het matchingprincipe. Dit betekent dat verliezen worden genomen wanneer ze voorzienbaar zijn, dat winsten worden opgenomen als deze op balansdatum zijn verwezenlijkt en dat kosten en opbrengsten die met elkaar gerelateerd zijn in dezelfde periode worden verantwoord.

Geprognostiseerde balans	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027
Activa							
Vaste Activa							
Immateriële vaste activa	2.100	1.800	1.500	1.200	900	900	600
Matriëlele vaste activa	35.503	64.743	62.374	59.885	57.412	54.610	52.077
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	-	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa: Leningen	-	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Vaste Activa	**37.603**	**66.543**	**63.874**	**61.085**	**58.312**	**55.510**	**52.677**
Vlottende Activa							
Uitzettingen <1 jaar	5.971	500	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Liquide middelen	139	5.326	4.130	2.669	1.369	151	-
Overlopende activa	31	500	300	216	175	150	100
Totaal Vlottende Activa	**6.142**	**6.326**	**5.430**	**3.885**	**2.544**	**1.301**	**1.100**
Totaal Activa	**43.745**	**72.870**	**69.305**	**64.971**	**60.856**	**56.812**	**53.777**
Passiva							
Vaste Passiva							
Eigen vermogen	11.128	14.613	15.854	17.045	18.270	19.473	20.649
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
Vaste schuld	31.416	56.638	50.588	45.538	40.738	36.188	30.238
Totaal Vaste Passiva	**42.544**	**71.251**	**66.442**	**62.583**	**59.008**	**55.661**	**50.887**
Vlottende passiva							
Vlottende schuld	15	15	15	15	15	15	15
Overlopende passiva	1.187	1.604	2.848	2.373	1.833	1.136	2.875
Totaal Vlottende Passiva	**1.202**	**1.619**	**2.863**	**2.388**	**1.848**	**1.151**	**2.890**
Totaal Passiva	**43.746**	**72.870**	**69.305**	**64.971**	**60.856**	**56.812**	**53.777**

(Bedragen x € 1.000,-)

3.4 Toelichting op de geprognosticeerde balans

Eigen vermogen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de reserve tot ultimo 2022.

Reserve	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Algemene reserve	€ 1.854	€ 1.854	€ 1.854	€ 13.857
Bestemmingsreserve renovatie	€ 3.960	€ 9.276	€ 12.761	
Bestemmingsreserve onvoorzien onderhoud				€ 2.000
Exploitatieresultaat voorgaande jaar	€ 5.316	€ 3.485	€ 1.241	€ 1.191
Totaal aan reserve einde jaar	**€ 11.131**	**€ 14.615**	**€ 15.857**	**€ 17.047**

(Bedragen x € 1.000,-)

3.5 Meerjarenbegroting

Onderstaande tabel geeft de baten en lasten en de resultaten voor de periode tot en met 2027 weer. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt in beginsel uitgegaan van het extrapoleren van het bestaande beleid. De loonkosten zijn berekend op basis van loonontwikkelingen van 3%. De kapitaallasten zijn per jaar afzonderlijk doorgerekend en overeenkomstig opgenomen in de meerjarenbegroting.

3.5.1 Begrotingswijziging 2022

In de begrotingswijziging 2022 is rekening gehouden met het aantrekken van noodzakelijke leningen dit jaar (2022) waardoor t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2022 de kapitaallasten zijn gewijzigd.

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Programma lasten								
Salariskosten eigen personeel	764	715	715	787	861	886	913	940
Personeel derden	401	295	295	304	313	322	332	342
Bedrijfsvoering	171	153	153	140	142	143	145	147
Tolgeldverwerking	60	60	60	62	63	65	67	69
Controle en advies	20	30	30	30	30	30	30	30
Vast onderhoud	-18	240	240	240	241	241	242	242
Kapitaallasten	891	956	1.134	3.383	3.353	3.288	3.271	3.262
Totaal programmalasten	**2.288**	**2.450**	**2.627**	**4.946**	**5.003**	**4.976**	**5.000**	**5.033**
Programma baten								
Tolopbrengsten	7.383	6.970	6.970	7.040	7.075	7.111	7.146	7.182
Overige tolvergoedingen	150	50	50	50	50	50	50	50
Bijdrage garanten	50	50	50	50	50	50	50	50
Overige opbrengsten	894	80	80	81	81	81	82	82
Totaal programmabaten	**8.482**	**7.151**	**7.151**	**7.221**	**7.256**	**7.292**	**7.328**	**7.364**
Programma lasten	2.288	2.450	2.627	4.946	5.003	4.976	5.000	5.033
Programma baten	8.482	7.151	7.151	7.221	7.256	7.292	7.328	7.364
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**6.194**	**4.701**	**4.523**	**2.275**	**2.253**	**2.316**	**2.327**	**2.331**
Overhead	858	1.004	1.003	1.009	1.037	1.066	1.095	1.125
Bestuurskosten	20	35	35	25	25	25	30	30
Onvoorzien			-	-	-	-	-	
Vennootschapsbelasting			-	-	-	-	-	
Mutaties reserve			-	-	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	**5.316**	**3.663**	**3.485**	**1.241**	**1.191**	**1.225**	**1.203**	**1.176**
(Bedragen x € 1.000,-)								

3.6 Overzicht taakvelden

In onderstaand overzicht wordt het taakveld conform de vereisten van het BBV gepresenteerd.

	Taakvelden	Rekening 2021 Lasten	Rekening 2021 Baten	Begroting 2022 Lasten	Begroting 2022 Baten	Begroting 2023 Lasten	Begroting 2023 Baten
0.	**Bestuur en ondersteuning**						
0.1	Bestuur	€ 20		35		25	
0.4	Overhead	€ 858		1003		1009	
0.5	Treasury	€ 228		451		634	
0.8	Overige baten en lasten		€ -		€ -		€ -
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**						
2.1	Verkeer en vervoer	€ 2.060	€ 8.482	2.177	7.151	4.312	7.221
	Totalen	**€ 3.166**	**€ 8.482**	**€ 3.666**	**€ 7.151**	**€ 5.980**	**€ 7.221**
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		**€ 5.316**		**€ 3.485**		**€ 1.241**
(Bedragen x € 1.000,-)							

4. Bijlagen

4.1 Staat van leningen

Naam	Rente-percentage	Omvang 01-01-2022	Aflossingen	Rente betalingen	Omvang 31-12-2022	Omvang 31-12-2023	Omvang 31-12-2024	Omvang 31-12-2025	Omvang 31-12-2026	Omvang 31-12-2027
					56.250.000	**46.300.000**	**42.550.000**	**39.050.000**	**35.800.000**	**32.750.000**
BNG	4,100	233.333	233.333	9.567	-	-	-	-	-	-
BNG	2,310	400.000	400.000	9.240	-	-	-	-	-	-
BNG	0,735	1.400.000	200.000	10.290	1.200.000	1.000.000	800.000	600.000	400.000	200.000
BNG	1,900	600.000	300.000	11.400	300.000	-	-	-	-	-
BNG	1,695	1.000.000	250.000	16.950	750.000	500.000	250.000			
NWB	0,256	1.000.000	200.000	2.560	800.000	600.000	400.000	200.000	-	-
BNG	1,390	750.000	250.000	10.425	500.000	250.000	-	-	-	-
BNG	2,200	1.400.000	700.000	30.800	700.000	-	-	-	-	-
NWB	0,080	5.600.000	400.000	4.480	5.200.000					
BNG	0,664	4.000.000	400.000	26.560	3.600.000	3.200.000	2.800.000	2.400.000	2.000.000	1.600.000
NWB	0,835	6.000.000	300.000	50.100	5.700.000	5.400.000	5.100.000	4.800.000	4.500.000	4.200.000
NWB	0,835	8.000.000	1.000.000	66.800	7.000.000	6.000.000	5.000.000	4.000.000	3.000.000	2.000.000
BNG	0,708				2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
BNG	1,054				8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000
Nog te contracteren, in begroting 2022 gemeld					3.000.000	2.700.000	2.400.000	2.100.000	1.800.000	1.500.000
Nog te contracteren, aanvullend gemeld in begroting 2023					17.000.000	16.150.000	15.300.000	14.450.000	13.600.000	12.750.000

4.2 EMU-saldo

Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Begrotingsjaar				2022	2023	2024	2025	2026	2027
EMU-saldo				-25.455	3.910	3.980	3.998	4.005	4.010
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-5.471	500	0	0	0	0
			Liquide middelen	5.187	-1.196	-1.461	-1.301	-1.217	-151
			Overlopende activa	469	-200	-84	-41	-25	-50
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	25.222	-6.050	-5.050	-4.800	-4.550	-5.950
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-0	0	0	0	0	0
			Overlopende passiva	417	1.244	-475	-540	-697	1.739
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0	0

(Bedragen x € 1.000,-)

4.3 EMU-enquête

Omschrijving	2022 Volgens begroting 2022	2023 Volgens meerjarenraming in begroting 2022	2024 Volgens meerjarenraming in begroting 2022	2025 Volgens meerjarenraming in begroting 2022	2026 Volgens meerjarenraming in begroting 2022	2027 Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.485	1.241	1.191	1.225	1.203	1.176
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	28.940	-2.669	-2.789	-2.773	-2.802	-2.834
3. Mutatie voorzieningen	0	0	0	0	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-25.455	3.910	3.980	3.998	4.005	4.010

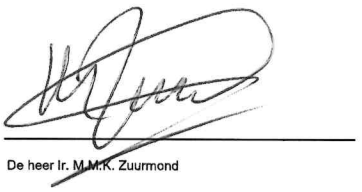
(Bedragen x € 1.000,-)

5. Vaststelling

Het Dagelijks Bestuur

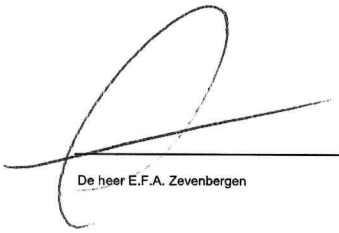
Aldus behandeld in de vergadering van Dagelijks Bestuur van vrijdag 25 maart 2022

De secretaris

De heer Ir. M.M.K. Zuurmond

De voorzitter

De heer E.F.A. Zevenbergen

Het Algemeen Bestuur

Aldus behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van vrijdag 24 juni 2022

De secretaris

De heer Ir. M.M.K. Zuurmond

De voorzitter

De heer E.F.A. Zevenbergen